

Draaiboek aanpak jongeren met alcohol op straat

In dit draaiboek wordt het proces van toezicht en de handhaving beschreven voor het in bezit hebben van alcohol door jongeren op straat en in de publieke ruimte. Het draaiboek beschrijft kort de bijbehorende wetgeving, welke sancties volgen bij overtreding en er worden aanbevelingen gedaan voor met name toezichthouders en handhavers van de gemeente.

Inleiding

In artikel 45 van de Drank- en Horecawet (DHW) is de strafbaarheid van het bezit en het voor consumptie gereed hebben van alcohol op voor publiek toegankelijke plaatsen geregeld. Dit geldt voor personen die de leeftijd van 18 nog niet hebben bereikt. Voor degene boven de 18 staat in de (model) APV de bepaling dat het verboden is alcoholhoudende drank te gebruiken of in aangebroken verpakking bij zich te hebben (voor consumptie gereed). Dit geldt dan vaak wel in combinatie met een aanwijzing van een zeker alcoholverbodsgebied door het college. Wat de bestrijding van alcoholbezit door jongeren dus betreft zijn beide strafbepalingen relevant nu er vaak in groepen van 18-minners en 18-plussers alcohol wordt gebruikt in het openbaar gebied.

Bevoegdheid tot opsporing en vervolging

Het toezicht en de handhaving op zowel de bepaling uit de Drank- en Horecawet als de bepaling uit de APV, berust op grond van artikel 3 Politiewet bij de (Nationale) Politie. Daarnaast zijn ook de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) van de gemeente bevoegd op te treden tegen alcoholgebruik van jongeren op straat en andere openbare plaatsen. Voor BOA's met een diploma Toezichthouder Drank- en Horecawet geldt dat zij zowel toezichtsbevoegdheden hebben als opsporingsbevoegdheden. Voor BOA's zonder een dergelijk diploma, gelden alleen de opsporingsbevoegdheden. Overigens bestaat het toezicht op de naleving van de gestelde normen en zijn opsporing en handhaving de volgende fasen wanneer er is geconstateerd dat de norm is geschonden. Hierbij is opsporingsproces in het strafrecht gebezigd en handhaving binnen het bestuursrecht.

Sancties

Op grond van artikel 45 van de Drank- en Horecawet kan bij overtreding een maximale geldboete worden opgelegd van € 415,- (geldboete van de eerste categorie). Overtredingen van de AP-bepalingen worden gestraft met een geldboete van ten hoogste € 4.150,- (geldboete van de tweede categorie). Overigens worden de boetebedragen jaarlijks aangepast en zijn de genoemde bedragen geldend per 1-1-2018. In de boetebase van het Openbaar Ministerie zijn de boetebedragen terug te vinden (www.om.nl/onderwerpen/boetebase). In de boetebase wordt vermeld dat voor het aanwezig hebben van alcoholhoudende drank bij personen onder de 18 jaar, een boetebedrag geldt van € 95,- waarbij dit bedrag voor jongeren onder de 16 jaar wordt gehalveerd. Overigens wordt het bedrag verhoogd met € 9,- aan administratiekosten. In de boetebase zijn de bedragen eenvoudig terug te vinden.

Samenloop met andere overtredingen

Naast overtredingen van de Drank- en Horecawet en/of de APV kan er ook sprake zijn van identiteitsfraude. Dit is het geval indien iemand anders persoonsgegevens gebruikt van iemand om daarmee een strafbaar feit te plegen. Maar ook het zelf uitlenen van een identiteitsbewijs aan iemand anders, het aanpassen of vervalsen van de eigen identiteitskaart of het niet kunnen of willen tonen van een identiteitskaart, valt onder identiteitsfraude. Dit levert dan ook een zelfstandige overtreding op. Daarbij kan er ook sprake zijn van geweld of vernieling, het veroorzaken van geluidsoverlast, uiteraard zeer afhankelijk van de omstandigheden van het geval.

Alternatieve 'sancties'

Aanvullend aan het sanctioneren van een jonge overtreder, kan er ook een alternatieve 'sanctie' worden opgelegd. Hoewel het hier niet formeel om sanctioneren gaat, wordt deze vaak wel zo gevoeld. Het doel van een alternatieve sanctie is meer gelegen in het voorkomen van herhaling (preventie) en herstel van een ongewenste situatie zoals verslaving (curatief). Het opleggen van alternatieve sancties of zogenaamde pedagogische interventies, is belegd bij Halt wat staat voor 'het alternatief'. In het draaiboek Halt-straf Alcohol wordt daar meer informatie over gegeven. Verwezen wordt dan ook naar dat draaiboek.

Aanbevelingen

- Geef binnen het toezicht en de handhaving duidelijk prioriteit aan het bezit van alcohol op openbare plaatsen door jongeren (jongeren onder de 18 jaar);
- Wees consequent in het toezicht en de handhaving op het bezit van alcohol op openbare plaatsen en voer daarin een zero-tolerance aanpak. Openbare plaatsen zijn meer dan parken en plantsoenen. Ook winkelgebieden en festivalterreinen kunnen daar onder vallen. Een openbare plaats is een plaats die krachtens bestemming of vast gebruik open staat voor het publiek (artikel 1 Wet openbare manifestaties).
- Wees in het toezicht en de handhaving creatief en effectief in het afgeven van het signaal dat alcoholbezit onder de 18, niet wordt getolereerd.